

Project Mainportontwikkeling Rotterdam

**Uitwerkingsovereenkomst van het
deelproject '750 hectare natuur- en
recreatiegebied'**

Partijen:

Staat der Nederlanden

Provincie Zuid-Holland

Gemeente Rotterdam

Stadsregio Rotterdam

Den Haag, 2 september 2005

INHOUD

1. Definities	3
2. Doel	5
3. Minister van LNV.....	5
4. Uitvoering: algemeen	5
5. Toetsingskader.....	6
6. Projectbeheersstructuur	6
7. Projectbudget	7
8. Risico's	11
9. Uitvoeringsprogramma	11
10. Verantwoording	12
11. Toetsing.....	13
12. Gewijzigde/onvoorziene omstandigheden en overleg.....	14
13. Publiekrechtelijke medewerking	14
14. Nadeelcompensatie en planschade	14
15. Procedures	15
16. Duur van de overeenkomst.....	16
17. Beheer.....	16
18. Geschillenregeling	17
19. Voorgaande afspraken	18
20. Kosten	18
21. Specifieke afspraken	18
22. Mede-ondertekening	19
23. Vertegenwoordigers	19
24. Publicatie	19

BIJLAGEN

Bijlage 1	Overzicht Beslissingen van wezenlijk belang
Bijlage 2	Overzicht Concrete beleidsbeslissingen
Bijlage 3	Toetsingskader
Bijlage 4	Overeenkomst tussen de Provincie en het Groenfonds zoals bedoeld in artikel 7 lid 5 van deze Overeenkomst (vertrouwelijk)
Bijlage 5	Overeenkomst tussen de Provincie, het Groenfonds en de Staat zoals bedoeld in artikel 7 lid 7 van deze Over- eenkomst
Bijlage 6	Brief van de Inspecteur zoals bedoeld in artikel 7 lid 13 van deze Overeenkomst
Bijlage 7	Brief d.d. 23 maart 2005 van het Bureau Beheer Land- bouwgronden.
Bijlage 8	Toetsprocedure

Partijen:

- I. de Staat der Nederlanden, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Minister van Verkeer en Waterstaat; de Staatssecretaris van Economische Zaken; de Minister van Financien; de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer; de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, allen handelend in hun hoedanigheid als bestuursorgaan en tezamen als rechtsgeldig vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, hierna te noemen: "**de Staat**";
- II. de Provincie Zuid-Holland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door gedeputeerde mr. F.D. van Heijningen, daartoe gemachtigd door de Commissaris van de Koningin van de Provincie Zuid-Holland, en handelend ingevolge het besluit van gedeputeerde staten van Zuid Holland van 30 augustus 2005, allen handelend in hun hoedanigheid als bestuursorgaan en tezamen als rechtsgeldig vertegenwoordiger van de Provincie Zuid-Holland, hierna te noemen: "**de Provincie**"
- III. de gemeente Rotterdam, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder voor Haven, Economie, Werkgelegenheid en Milieu, M.W. van Sluis RA, daartoe gemachtigd door de Burgemeester, en handelend ingevolge het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Rotterdam van 30 augustus 2005, allen handelend in hun hoedanigheid als bestuursorgaan en tezamen als rechtsgeldig vertegenwoordiger van de gemeente Rotterdam, hierna te noemen: "**Rotterdam**"
- IV. de Stadsregio Rotterdam, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter mr. I.W. Opstelten, handelend ingevolge het besluit van het Dagelijks Bestuur van 31 augustus 2005, allen handelend in hun hoedanigheid als bestuursorgaan en tezamen als rechtsgeldig vertegenwoordiger van, hierna te noemen: "**de Stadsregio Rotterdam**".

De Staat, de Provincie, Rotterdam en de Stadsregio Rotterdam, hierna gezamenlijk ook te noemen "Partijen".

Overwegingen:

- A. De planologische kernbeslissing "PKB-plus: Project Mainportontwikkeling Rotterdam Deel 4" van 26 september 2003 omvat de volgende drie deelprojecten:
 1. Landaanwinning, betreffende (i) de aanleg van land in de Noordzee voor uitbreiding van de haven met ongeveer duizend hectare netto uitgeefbaar haven- en industrie-terrein en (ii) compenserende maatregelen voor mogelijke schade aan de natuur als gevolg daarvan;
 2. Bestaand Rotterdams Gebied, een serie projecten om het bestaande havengebied beter te benutten en de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren;
 3. 750 hectare natuur- en recreatiegebied, de ontwikkeling van 750 hectare nieuwe natuur- en recreatiegebieden in de Rotterdamse regio.

- B. Het deelproject '750 hectare natuur- en recreatiegebied' is een programma (verder: "het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied'") dat uit de volgende Programmaonderdelen bestaat:
1. Midden-IJsselmonde: dit betreft -kort gezegd- de realisatie van een natuur- en recreatiegebied met een oppervlakte van circa 600 ha in het gebied Midden-IJsselmonde;
 2. Schiebroekse Polder en Zuidpolder: dit betreft -kort gezegd- de realisatie van een natuur- en recreatiegebied met een oppervlakte van circa 100 ha in de Schiebroekse Polder en Zuidpolder;
 3. Schiezone: dit betreft -kort gezegd- de realisatie van een natuur- en recreatiegebied met een oppervlakte van circa 50 ha in de Schiezone;
 4. Groene Verbinding: dit betreft -kort gezegd- de realisatie van een verbinding tussen Midden-IJsselmonde en het stedelijk gebied van Rotterdam-Zuid.
- C. Het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' is gericht op de realisatie van de hoofdfunctie natuur en recreatie. Binnen deze hoofdfuncties blijft er ruimte voor andere functies. Dit wisselt per Deelgebied. Gestreefd wordt naar het optimaliseren en combineren van functies.
- D. Het is een gezamenlijk publiek belang van de Staat, de Provincie, Rotterdam en de Stadsregio Rotterdam om het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' te realiseren. Partijen hebben daarbij elk hun eigen rol. De Staat draagt zorg voor het opstellen van en de besluitvorming over de planologische kernbeslissing "PKB-plus: Project Mainportontwikkeling Rotterdam Deel 4" en ziet conform het bepaalde in deze Overeenkomst toe op de Uitvoering van het Programma. De Provincie, Rotterdam en de Stadsregio Rotterdam dragen onder de voorwaarden van deze Overeenkomst zorg voor de uitvoering van de Programmaonderdelen. De Provincie is aanspreekpunt voor de Staat ten aanzien van de Uitvoering van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' en coördineert de uitvoering van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied'.
- E. Op 25 juni 2004 hebben Partijen het "Bestuursakkoord inzake uitvoering van het Project Mainportontwikkeling Rotterdam" gesloten waarin afspraken zijn vastgelegd over de hoofdlijnen van de te realiseren, in de considerans sub A. genoemde, deelprojecten. In het Bestuursakkoord zijn tevens per deelproject procesafspraken opgenomen die in deze Overeenkomst voor wat betreft het deelproject '750 hectare natuur- en recreatiegebied' verder zijn uitgewerkt. Dat laat onverlet dat de uitvoering van de afzonderlijke deelprojecten, met inachtneming van de betreffende uitwerkingsovereenkomsten vervolgens een eigen project- en uitvoeringsdynamiek heeft.

- F. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in haar uitspraak van 26 januari 2005 de planologische kernbeslissing "PKB-plus: Project Mainportontwikkeling Rotterdam Deel 4" vernietigd voor zover het de acht daarin opgenomen concrete beleidsbeslissingen betreft. Naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak werken Partijen samen om de gebreken die de Afdeling bestuursrechtspraak in haar uitspraak aan de vernietiging van de concrete beleidsbeslissingen ten grondslag heeft gelegd, te herstellen. Partijen zijn er ten behoeve van deze Overeenkomst vooronderstellenderwijs van uitgegaan dat het herstel van de gebreken niet zal leiden tot een wijziging van de inhoud van de planologische kernbeslissing "PKB-plus: Project Mainportontwikkeling Rotterdam Deel 4" en de (twee) concrete beleidsbeslissingen voor wat het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' betreft.
- G. Partijen hebben op basis van het bepaalde in het Bestuursakkoord onderhandeld over de voorwaarden waarop en bepalingen waaronder ieder van hen bereid is deze Overeenkomst, meer specifiek de uitwerking van de artikelen 22 tot en met 28 van het Bestuursakkoord aan te gaan en leggen wat zij daarover zijn overeengekomen vast in deze Overeenkomst.
- H. Op de Projectminister rust op grond van de Procedureregeling Grote Projecten de verplichting om periodiek voortgangsrapportages met betrekking tot de uitvoering van het programma aan de Tweede Kamer te zenden. De Tweede Kamer heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat thans aangewezen als Projectminister van het Project Mainportontwikkeling Rotterdam (PMR) voor wat de voorbereidende fase betreft. In de veronderstelling dat de Tweede Kamer de Minister van Verkeer en Waterstaat ook voor de uitvoeringsfase aanwijst als Projectminister, rust in die hoedanigheid op de Minister van Verkeer en Waterstaat op grond van de Procedureregeling Grote Projecten de verplichting om periodiek voortgangsrapportages met betrekking tot de uitvoering van het programma aan de Tweede Kamer te zenden. Partijen hebben afspraken gemaakt over de wijze waarop zij rapporteren over de uitvoering van de Programmaonderdelen. Rapportage vindt plaats aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (verder: "LNV"). De Minister van LNV vertegenwoordigt de Staat voor wat betreft het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied'.
- I. Partijen respecteren over en weer het feit dat ieder van de Partijen een eigen, zelfstandige, bestuurlijke en politieke positie heeft.
- J. Bij de totstandkoming van deze Overeenkomst zijn de Aanwijzingen voor convenanten, vastgesteld bij Regeling van de Minister-President, Minister van Algemene Zaken, van 21 januari 2003 (nr. 03M448108) in acht genomen zoals bepaald in Aanwijzing 2 daarvan.

Partijen zijn het volgende overeengekomen:

1. Definities

- 1.1. Aanvangsdatum: de datum waarop de Eerste Kamer op grond van artikel 2a lid 6 WRO instemt met de herstellende PKB (Deel 3).

- 1.2. Beslissingen van wezenlijk belang: de beslissingen van wezenlijk belang zoals opgenomen in de PKB, welke zijn weergegeven in bijlage 1 bij deze Overeenkomst.
- 1.3. Bestuursakkoord: het Bestuursakkoord inzake uitvoering van het Project Mainportontwikkeling Rotterdam d.d. 25 juni 2004.
- 1.4. Concrete beleidsbeslissingen: de concrete beleidsbeslissingen zoals opgenomen in de PKB, welke zijn weergegeven in bijlage 2 bij deze Overeenkomst.
- 1.5. Deelgebieden: de gebieden Midden-IJsselmonde, Schiebroekse Polder en Zuidpolder en Schiezone waar de Uitvoering van de Programmaonderdelen plaatsvindt.
- 1.6. Groenfonds: de Stichting Nationaal Groenfonds statutair gevestigd te 's-Gravenhage, kantoorhoudende te Hoevelaken.
- 1.7. Nulmeting: de in artikel 10 lid 2 van deze Overeenkomst bedoelde beschrijvingen van de toestand waarin de Deelgebieden op het moment van de Aanvangsdatum verkeren.
- 1.8. de(ze) Overeenkomst: deze uitwerkingsovereenkomst.
- 1.9. PKB: De herstelde planologische kernbeslissing "PKB-plus: Project Mainportontwikkeling Rotterdam Deel 4" van 26 september 2003, voor wat betreft het deelproject 750 hectare natuur- en recreatiegebied, waarvan ten behoeve van deze Overeenkomst wordt voorondersteld dat de - twee - concrete beleidsbeslissingen -in verband met de vernietiging ervan door de Afdeling bestuursrechtspraak op 26 januari 2005- zodanig zijn hersteld dat deze ongewijzigd in de PKB zijn opgenomen en (opnieuw) in werking zijn getreden.
- 1.10. Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied': het in de PKB en het Bestuursakkoord gedefinieerde deelproject '750 hectare natuur- en recreatiegebied';
- 1.11. Programmaonderdelen: de volgende onderdelen van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied':
 - a. Midden-IJsselmonde;
 - b. Schiebroekse Polder en Zuidpolder;
 - c. Schiezone;
 - d. Groene Verbinding.
- 1.12. Projectbeheersstructuur: de in artikel 6 van deze Overeenkomst bedoelde overlegstructuur van de Uitvoerende Partijen.
- 1.13. Projectbudget: de in artikel 24 van het Bestuursakkoord en artikel 7 van deze Overeenkomst bedoelde budgetten I en II.
- 1.14. Projectminister: de minister die op grond van de Procedureregeling Grote Projecten door de Tweede Kamer is aangewezen als projectminister, thans zijnde de Minister van Verkeer en Waterstaat.
- 1.15. Toetsingskader: het in artikel 5 van deze Overeenkomst genoemde kader dat als bijlage 3 bij deze Overeenkomst is gevoegd.
- 1.16. Uitvoerende Partijen: de Provincie, Rotterdam en de Stadsregio Rotterdam;
- 1.17. Uitvoering: de uitvoering van de Programmaonderdelen, bestaande uit onder meer de planvorming (inclusief interactief proces), grondverwerving, inrichting en beheer en de communicatie daarover.

- 1.18. Uitvoeringsprogramma: het in artikel 9 van deze Overeenkomst bedoelde programma dat voor de Programmaonderdelen Midden-IJsselmonde, Schiebroekse Polder en Zuidpolder, en Schiezone op hoofdlijnen inzicht geeft in het verloop in tijd van de verwerving, de inrichting en het beheer, en in de oppervlakteverhouding tussen grond voor natuur, recreatie en agrarische bedrijvigheid, en voor het Programmaonderdeel Groene Verbinding op hoofdlijnen inzicht geeft in het verloop in tijd van de realisatie en het beheer, waarbij voor alle Programmaonderdelen ten aanzien van het verloop een optimaal (wenselijk) en kritisch (minimaal) pad wordt opgenomen.
- 1.19. Voorbereiding: de voorbereiding en organisatie van de Uitvoering van de Programmaonderdelen en de uitvoering van deze Overeenkomst en de communicatie daarover.
- 1.20. Voortgangsrapportage: de rapportage waarbij de Provincie de Staat informeert resp. de Uitvoerende Partijen elkaar informeren op grond van artikel 10 van deze Overeenkomst.

2. Doel

- 2.1. Partijen zullen onder de voorwaarden van deze Overeenkomst met elkaar samenwerken opdat elk van de Partijen haar verplichtingen uit deze Overeenkomst kan uitvoeren en het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' wordt gerealiseerd.

3. Minister van LNV

- 3.1. De Minister van LNV treedt als vertegenwoordiger op namens de Staat ten aanzien van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' en fungeert als aanspreekpunt voor de Uitvoerende Partijen ten aanzien van de uitvoering van deze Overeenkomst. De Minister van LNV rapporteert aan de door de Tweede Kamer aangewezen Projectminister.

4. Uitvoering: algemeen

- 4.1. De Provincie is aanspreekpunt voor de Staat ten aanzien van de Uitvoering van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' en coördineert de Uitvoering van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied'. Dit houdt onder meer in dat de Provincie het eerste aanspreekpunt voor de Staat is ter zake van de voortgang, Voortgangsrapportages, het verstrekken van aanvullende informatie en het afleggen van verantwoording zoals in deze Overeenkomst bepaald. De Provincie draagt zorg voor het financieel beheer van het Projectbudget en voor de opzet en het onderhoud van de Projectbeheersstructuur van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied'. Dit laat de verplichtingen en verantwoordelijkheden van de andere Partijen ter zake onverlet.
- 4.2. De Provincie draagt zorg voor de Voorbereiding en Uitvoering van het Programmaonderdeel Midden-IJsselmonde zoals Partijen dat nader hebben ingevuld en uitgewerkt in deze Overeenkomst en het daarvan deel uitmakende Toetsingskader.
- 4.3. Rotterdam draagt zorg voor de Voorbereiding en Uitvoering van de Programmaonderdelen Schiebroekse Polder en Zuidpolder en de Schiezone zoals Partijen dat nader hebben ingevuld en uitgewerkt in deze Overeenkomst en het daarvan deel uitmakende Toetsingskader.
- 4.4. De Stadsregio Rotterdam draagt zorg voor de Voorbereiding en Uitvoering van het programmaonderdeel Groene Verbinding zoals Partijen dat nader hebben ingevuld en uitgewerkt in deze Overeenkomst en het daarvan deel uitmakende Toetsingskader.

- 4.5. De streefdatum voor de realisatie van de Programmaonderdelen is vijftien (15) jaar na de Aanvangsdatum.
- 4.6. Partijen erkennen dat hoogwaardige natuur zoals in de Concrete Beleidsbeslissing voor het Programmaonderdeel Midden-IJsselmonde is aangegeven, niet in alle opzichten binnen vijftien (15) jaar kan worden gerealiseerd. Met deze Overeenkomst beogen Partijen de voorwaarden te creëren voor hoogwaardige natuur conform het Toetsingskader.
- 4.7. De Partijen die zorg dragen voor de Voorbereiding en Uitvoering van de Programmaonderdelen zijn -binnen de grenzen van deze Overeenkomst- vrij in de wijze waarop zij de Programmaonderdelen uitvoeren. De Programmaonderdelen zullen budgetgestuurd en budgetneutraal worden uitgevoerd.
- 4.8. De Provincie, Rotterdam en de Stadsregio Rotterdam mogen ter zake van de Voorbereiding en Uitvoering van Programmaonderdelen zoals bedoeld in de voorgaande leden, derden inschakelen. Dit laat hun verantwoordelijkheid onder deze Overeenkomst onverlet.
- 4.9. Dit artikel 4 is de nadere uitwerking van artikel 23 van het Bestuursakkoord.
- 4.10. Elke Partij kan een andere Partij ingevolge het bepaalde in de artikelen 4 lid 1 tot en met 4 lid 4 van deze Overeenkomst aanspreken uit hoofde van wanprestatie indien een andere Partij haar verplichtingen voortvloeiend uit deze Overeenkomst toerekenbaar niet nakomt.

5. Toetsingskader

- 5.1. Partijen hebben het in de PKB en het Bestuursakkoord omschreven Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' en de afzonderlijke Programmaonderdelen ingevuld en uitgewerkt in het Toetsingskader dat als bijlage 3 bij deze Overeenkomst is gevoegd.
- 5.2. Het Toetsingskader bevat de eisen waaraan het resultaat van de Uitvoering van de Programmaonderdelen wordt getoetst.

6. Projectbeheersstructuur

- 6.1. De Provincie is verantwoordelijk voor het opzetten en onderhouden van de Projectbeheersstructuur. De Provincie doet een voorstel voor de inhoud van de Projectbeheersstructuur en stelt deze in overleg met de Uitvoerende Partijen vóór de Aanvangsdatum vast.
- 6.2. De Uitvoerende Partijen voeren overleg en plegen afstemming over de uitvoering van deze Overeenkomst in de Projectbeheersstructuur.
- 6.3. De Provincie is voorzitter van de Projectbeheersstructuur en voert het secretariaat.
- 6.4. Indien een Uitvoerende Partij naar het oordeel van een andere Partij in gebreke is in de nakoming van haar verplichtingen die voortvloeien uit deze Overeenkomst, dan zal de desbetreffende Uitvoerende Partij eerst in de Projectbeheersstructuur daarop worden aangesproken. Het is de verantwoordelijkheid van de Provincie om hierover overleg te voeren met de Staat en deze te informeren.

7. Projectbudget

Financiering

- 7.1. Voor de Voorbereiding en Uitvoering van de Programmaonderdelen Midden-IJsselmonde, Schiebroekse Polder en Zuidpolder, en Schiezone stellen Partijen in totaal € 148 miljoen (prijspeil 1 februari 2002) beschikbaar (het Projectbudget I) op de wijze zoals voorzien in de bepalingen van dit artikel. Daarvan is in totaal € 30,5 miljoen bestemd voor de Voorbereiding en Uitvoering van de Programmaonderdelen Schiebroekse Polder en Zuidpolder, en Schiezone en in totaal € 117,5 miljoen bestemd voor de Voorbereiding en Uitvoering van het Programmaonderdeel Midden-IJsselmonde.
- 7.2. Partijen stellen voor de Voorbereiding en Uitvoering van de Programmaonderdelen Midden-IJsselmonde, Schiebroekse Polder en Zuidpolder, en Schiezone de volgende bijdragen beschikbaar:
- 7.2.1. De Staat stelt in totaal € 112 miljoen beschikbaar. De Minister van LNV draagt zorg voor het storten van de bijdrage van de Staat bij het Groenfonds zoals beschreven in het derde lid van dit artikel. Uitvoerende Partijen hebben de door de betrokken ministeries onderling gemaakte afspraken over de in dit lid bedoelde bijdrage van de Staat voor akkoord gezien.
- 7.2.2. De Provincie stelt € 9 miljoen beschikbaar.
- 7.2.3. Rotterdam stelt € 9 miljoen beschikbaar.
- 7.2.4. De Stadsregio Rotterdam stelt € 18 miljoen beschikbaar.
- 7.3. Partijen storten met ingang van dertig dagen na Aanvangsdatum en vervolgens jaarlijks uiterlijk op 1 februari ten minste 1/15^e deel van de in het vorige lid genoemde bedragen, vermeerderd met een over die bedragen toe te passen indexering van 2% per jaar (basisdatum = 1 februari 2002), op de (nog te openen en aan te houden) rekening-courant van de Provincie bij het Groenfonds.
- 7.4. De Provincie en Rotterdam kunnen de op grond van het tweede lid van dit artikel verschuldigde bijdrage in één keer verrekenen met de kosten voor de Voorbereiding en Uitvoering van het Programmaonderdeel Midden-IJsselmonde, respectievelijk de programmaonderdelen Schiebroekse Polder en Zuidpolder en de Schiezone, en de kosten voor uitvoering van deze Overeenkomst, die zij aantoonbaar hebben gemaakt.
- 7.5. De door de Provincie met het Groenfonds gesloten overeenkomst ter zake van de in dit artikel bedoelde rekening-courant van de Provincie bij het Groenfonds is een bijlage 4 bij deze Overeenkomst.
- 7.6. De Staat stelt zich jegens de Provincie ervoor garant dat de Provincie steeds tijdig en onvoorwaardelijk kan beschikken over het saldo bij het Groenfonds. In dit kader zal de minister van LNV zijn bevoegdheid ex artikel 47 jo 45 en 46 van de Comptabiliteitswet niet gebruiken om de bedoelde beschikbaarheid van het saldo te (doen) beïnvloeden. Zulks laat het bepaalde in artikel 11 lid 4 van deze Overeenkomst onverlet.
- 7.7. De Staat en de Provincie hebben met het Groenfonds een overeenkomst gesloten ter zake van de uitwerking van de financiële bepalingen in deze Overeenkomst en in aansluiting op de in het vijfde lid van dit artikel bedoelde overeenkomst tussen de Provincie en het Groenfonds. Deze tripartiete overeenkomst is als bijlage 5 bij deze Overeenkomst gevoegd.

- 7.8. Voor de Voorbereiding en Uitvoering van het Programmaonderdeel Groene Verbinding stelt de Staat (Minister van Verkeer & Waterstaat) in totaal € 27 miljoen (prijsspeel 1 februari 2002) beschikbaar (Projectbudget II).
- 7.9. De Staat stort het in het vorige lid bedoelde bedrag met ingang van 1 februari 2008 of, indien dit later is, dertig dagen na Aanvangsdatum, in vier gelijke jaarlijkse termijnen, vermeerderd met een over die bedragen toe te passen indexering van 2% per jaar (basisdatum = 1 februari 2002), op de (nog te openen en aan te houden) rekening-courant van de Provincie bij het Groenfonds. De gelden die op de rekening staan moeten tijdig en onvoorwaardelijk ter beschikking staan van, en kunnen worden aangewend door, de Stadsregio Rotterdam voor het Programmaonderdeel Groene Verbinding.
- 7.10. Bij vertraging in de betaling van de op grond van de leden 3 en 9 van dit artikel verschuldigde bedragen is de betreffende Partij zonder ingebrekestelling in verzuim en is die Partij de wettelijke rente ex artikel 6:119 BW voor consumententransacties verschuldigd over de tijd dat zij met de betaling vanaf 1 februari van het betreffende jaar in verzuim is geweest.
- 7.11. Geen van de Partijen is bevoegd om de op grond van dit artikel verschuldigde bedragen te verrekenen met enige andere vordering daaronder mede begrepen eventuele vorderingen van de Staat op het Groenfonds, zulks met uitzondering van de in het vijfde lid van dit artikel aan de Provincie en Rotterdam geboden mogelijkheid tot verrekening. Wanneer een Partij ervoor kiest om in enig jaar meer dan de in de leden 3 en 9 van dit artikel genoemde bijdragen te betalen, dan laat dat de betalingsverplichting van die Partij in de volgende jaren onverlet. In dat geval zal de totaal te betalen bijdrage in minder dan 15 jaar zijn voldaan.
- 7.12. Geen van Partijen is bevoegd om de verplichting tot betaling van de in dit artikel genoemde bedragen op te schorten, met uitzondering van het in artikel 11 lid 4 van deze Overeenkomst genoemde geval.
- 7.13. De bedragen die de Uitvoerende Partijen ontvangen voor de Voorbereiding en Uitvoering van de Programmaonderdelen en de uitvoering van deze Overeenkomst zijn aan te merken als een subsidie die niet belastbaar is voor de heffing van omzetbelasting. Een brief van de Belastinginspecteur waarin dit is vastgelegd, is als bijlage 6 aan deze Overeenkomst gehecht respectievelijk zal onmiddellijk na ontvangst ervan aan deze Overeenkomst worden gehecht.

Budgetaanwending

- 7.14. De Uitvoerende Partijen kunnen alle kosten die zij voor de Voorbereiding en Uitvoering van de Programmaonderdelen en de uitvoering van deze Overeenkomst (inclusief de kosten zoals bedoeld in artikel 8 lid 4 van deze Overeenkomst) in redelijkheid dienen te maken ten laste brengen van het voor de Voorbereiding en Uitvoering van de betreffende Programmaonderdelen aangewezen deel van de Projectbudgetten. Realisatie van het Programma vindt plaats binnen het Projectbudget (budgetgestuurde en budgetneutrale uitvoering). De Uitvoerende Partijen hebben op grond van deze Overeenkomst geen aanspraak op aanvullende financiële bijdragen met uitzondering van die gevallen waarin deze Overeenkomst daarvoor uitdrukkelijk een voorziening biedt.

Deze Overeenkomst staat er niet aan in de weg dat de Uitvoerende Partijen - buiten deze Overeenkomst - aanvullende financiële bijdragen mogen ontvangen van andere partijen dan de Staat voor de Voorbereiding en Uitvoering van de Programmaonderdelen en de uitvoering van deze Overeenkomst.

- 7.15. De Provincie heeft voor de uitvoering van de uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen recht op betaling van in totaal € 117,5 miljoen (prijspeil 1 februari 2002) uit het Projectbudget I. Als de Provincie gebruik maakt van de in het vierde lid van dit artikel geboden mogelijkheid tot verrekening, heeft zij recht op betaling van in totaal € 108,5 miljoen. In dat geval zal de Provincie moeten aantonen dat zij uit haar eigen middelen € 9 miljoen (prijspeil 1 februari 2002) heeft besteed aan de Voorbereiding en Uitvoering van het Programmaonderdeel Midden-IJsselmonde en de uitvoering van deze Overeenkomst.
- 7.16. Rotterdam heeft voor de uitvoering van de uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen recht op betaling van in totaal € 30,5 miljoen (prijspeil 1 februari 2002) uit het Projectbudget I. Als Rotterdam gebruik maakt van de in het vierde lid van dit artikel geboden mogelijkheid tot verrekening, heeft zij recht op betaling van in totaal € 21,5 miljoen. In dat geval zal Rotterdam moeten aantonen dat zij uit haar eigen middelen € 9 miljoen (prijspeil 1 februari 2002) heeft besteed aan de Voorbereiding en Uitvoering van de Programmaonderdelen Schiebroekse Polder en Zuidpolder, en Schiezone en de uitvoering van deze Overeenkomst.
- 7.17. De Provincie draagt ervoor zorg dat van het saldo op de rekening-courant bij het Groenfonds jaarlijks uiterlijk op 1 maart 1/15^e deel van de in het vorige lid bedoelde € 30,5 miljoen dan wel, indien Rotterdam gebruik maakt van de in het vierde lid van dit artikel geboden mogelijkheid tot verrekening, € 21,5 miljoen op een door Rotterdam aan te wijzen rekening bij een erkende bankinstelling in Nederland wordt overgemaakt. Indien een Partij in een jaar meer heeft bijgedragen dan 1/15^e van het door deze Partij verschuldigde bedrag zoals bedoeld in het tweede lid van dit artikel, dan zal de Provincie ervoor zorgdragen dat 30,5/148^e deel van het meerdere wordt overgemaakt. De Provincie zal er bovendien gelijktijdig voor zorgdragen dat het deel van de ontvangen rente dat betrekking heeft op dat deel van het saldo op de rekening-courant van het Groenfonds dat overeenkomstig deze bepaling in het voorgaande jaar aan Rotterdam is overgemaakt, tevens aan Rotterdam wordt overgemaakt.
- 7.18. De Provincie draagt ervoor zorg dat het saldo op de rekening-courant bij het Groenfonds dat betrekking heeft op het in het negende lid van dit artikel bedoelde Projectbudget II jaarlijks uiterlijk op 1 maart op een door de Stadsregio Rotterdam aan te wijzen rekening bij een erkende bankinstelling in Nederland wordt overgemaakt. Indien de Staat in een jaar meer heeft bijgedragen dan het op grond van het negende lid van dit artikel verschuldigde bedrag, dan zal de Provincie ervoor zorgdragen dat het meerdere ook wordt overgemaakt aan de Stadsregio Rotterdam. De Provincie zal er bovendien gelijktijdig voor zorgdragen dat het deel van de ontvangen rente dat betrekking heeft op dat deel van het saldo op de rekening-courant van het Groenfonds dat overeenkomstig deze bepaling in het voorgaande jaar aan de Stadsregio Rotterdam is overgemaakt, tevens aan de Stadsregio Rotterdam wordt overgemaakt.
- 7.19. De bijdragen die de Uitvoerende Partijen op grond van dit artikel ontvangen mogen uitsluitend voor de uitvoering van de uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen worden aangewend.

- 7.20. De Uitvoerende Partijen mogen de bijdragen die zij op grond van dit artikel ontvangen tevens aanwenden ter dekking van reeds voorafgaand aan deze Overeenkomst ten behoeve van de Voorbereiding en Uitvoering van de Programmaonderdelen en de uitvoering van deze Overeenkomst gemaakte kosten die de Uitvoerende Partijen hebben gemaakt vanaf 1 september 2001 tot de Aanvangsdatum. Deze kosten mogen jaarlijks met 2% per jaar worden geïndexeerd vanaf 1 februari 2002. Rotterdam mag de kosten voor reeds verworven gronden gelegen binnen de Deelgebieden Schiebroekse Polder en Zuidpolder en Schiezone - ook als die verwerving vóór 1 september 2001 heeft plaatsgevonden - met inachtneming van de artikelen 4 lid 3 en 7 lid 1 van deze Overeenkomst ten laste brengen van de bijdrage die zij op grond van dit artikel ontvangt.
- 7.21. Onder de kosten zoals bedoeld in het vorige lid wordt verstaan: alle directe personele, onderzoeks- en operationele kosten die zijn gemaakt in het kader van de Voorbereiding en Uitvoering van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied'. De Uitvoerende Partijen zullen deze kosten opnemen in de begroting van het Projectbudget. Iedere Partij stelt voor de verrekening van die kosten een eindbalans op die wordt overhandigd aan een door de Uitvoerende Partijen gezamenlijk te selecteren accountant. Na de accountantscontrole en accountantsverklaring is verrekening van de kosten zoals bedoeld in het vorige lid toegestaan.
- 7.22. Partijen streven ernaar dat op de in artikel 4 lid 5 van deze Overeenkomst bedoelde streefdatum, geen van de Partijen een overschot of een tekort heeft, in die zin dat het Projectbudget volledig ten behoeve van de Voorbereiding en Uitvoering van het Programma en de uitvoering van de overeenkomst is aangewend.
- 7.23. Die Uitvoerende Partijen die ingevolge de Wet op het BTW-Compensatiefonds gerechtigd zijn tot compensatie van omzetbelasting, zullen - indien en voor zover dat mogelijk is - de ter zake van de Voorbereiding en Uitvoering van een Programmaonderdeel aan een Uitvoerende Partij in rekening gebrachte omzetbelasting declareren bij het BTW-Compensatiefonds.
- 7.24. Indien de Stadsregio Rotterdam de op grond van dit artikel ontvangen bijdragen niet volledig gebruikt voor de Voorbereiding en Uitvoering van het Programmaonderdeel Groene Verbinding zal het restant aan het Projectbudget I worden toegevoegd opdat het aan overige infrastructurele maatregelen ten behoeve van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' kan worden besteed. In de Projectbeheersstructuur zullen de Uitvoerende Partijen overleg voeren over de aanwending van het restant.
- 7.25. Op termijn zal op bestuurlijk niveau door de Provincie en de Staat, verkend worden of het toekomstig Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) kansen biedt op het gebied van financieringsstromen per Programmaonderdeel. Voorwaarde is, dat de ILG-systematiek op alle onderdelen tot volle wasdom is gekomen, dat wil zeggen dat het ILG - als integrale systematiek - bestuurlijk is vastgesteld en ten minste een jaar in uitvoering is.
- 7.26. Verantwoording over de besteding van de Projectbudgetten door de Uitvoerende Partijen vindt uitsluitend plaats in het kader van de Voortgangsrapportages zoals in deze Overeenkomst bepaald.

8. Risico's

- 8.1. Als uitgangspunt geldt dat de Uitvoerende Partij bij wie de zorg voor de Voorbereiding en Uitvoering van een Programmaonderdeel berust, binnen het Projectbudget de risico's draagt voortvloeiende uit de Voorbereiding en Uitvoering van het desbetreffende Programmaonderdeel, tenzij anders overeengekomen in deze Overeenkomst.
- 8.2. Partijen zullen maatregelen treffen teneinde de risico's die aan de Uitvoering zijn verbonden respectievelijk zich bij de Uitvoering kunnen voordoen te beheersen tenzij dit redelijkerwijs niet van deze Partij kan worden verlangd. Partijen zullen elkaar ter zake van eventuele risico's steeds tijdig informeren en met elkaar in overleg treden, zoals bedoeld in artikel 12 van deze Overeenkomst.
- 8.3. Indien verwijtbaar handelen van een Partij hogere uitvoeringskosten veroorzaakt dan waarvan zonder dat verwijtbaar handelen sprake zou zijn, dan komen deze hogere kosten voor rekening van die Partij.
- 8.4. De Partij tegen wiens besluit een beroep/ bezwaar zich richt, draagt de daaruit voortvloeiende kosten. In dit kader zijn beroepen/ bezwaren tegen de PKB voor rekening en risico van de Staat. Beroepen/ bezwaren tegen besluiten van Uitvoerende Partijen in het kader van de Voorbereiding en Uitvoering zijn voor rekening en risico van de desbetreffende Uitvoerende Partij.
- 8.5. Partijen zullen bij het zich voordoen van extreme gebeurtenissen zoals natuurrampen, ernstige calamiteiten, aanslagen en/ of andere bijzondere calamiteiten, in overleg treden zoals bedoeld in artikel 12 van deze Overeenkomst.
- 8.6. Aantoonbaar hogere kosten voor de Voorbereiding en Uitvoering van de Programmaonderdelen die worden veroorzaakt door specifieke wijzigingen van wet en regelgeving op Rijksniveau (inclusief aanpassingen van de PKB voor wat het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' betreft) komen voor rekening van de Staat. Gevolgen van generieke aanpassingen van wet- en regelgeving - dat wil zeggen wijzigingen die niet specifiek voor het Programma '750 ha natuur- en recreatiegebied' gelden en leiden tot hogere kosten- komen niet voor rekening van de Staat. Dit laat onverlet dat dergelijke gevolgen reden kunnen zijn voor toepassing van het bepaalde in artikel 12 lid 1 van deze Overeenkomst.
- 8.7. De bestaande randvoorwaarden en uitgangspunten met betrekking tot de nationale kabel- en leidingenstraat in Midden-IJsselmonde, zoals vastgesteld in wet- en regelgeving, worden vastgelegd in de Nulmeting. De Partij die verantwoordelijk is voor aanpassingen van deze randvoorwaarden en/ of uitgangspunten, zal - indien een andere Partij hiervan nadelige gevolgen ondervindt die niet door andersoortige maatregelen teniet kunnen worden gedaan - de daardoor ontstane kosten aan de schadelijgende Partij vergoeden.
- 8.8. Als het Toetsingskader de PKB niet of niet volledig dekt, dan is dat een omstandigheid die voor rekening en risico komt van de Staat. De Uitvoerende Partijen kunnen hiervoor niet worden aangesproken.

9. Uitvoeringsprogramma

- 9.1. In het kader van de Voorbereiding en Uitvoering van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' stellen de Uitvoerende Partijen een voorstel voor het Uitvoeringsprogramma op.

- 9.2. De Uitvoerende Partijen zullen het voorstel voor het Uitvoeringsprogramma, door tussenkomst van de Provincie, binnen twee jaar na de ondertekening van deze Overeenkomst aan de Minister van LNV doen toekomen.
- 9.3. Partijen komen binnen 12 weken na de ontvangst van het voorstel het Uitvoeringsprogramma in onderling overleg overeen.
- 9.4. Het Uitvoeringsprogramma en het Toetsingskader zullen bij de toetsing van de Voortgangsrapportages door de Staat tot uitgangspunt worden genomen.

10. Verantwoording

- 10.1. De Provincie rapporteert aan de Minister van LNV over de Uitvoering van Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' opdat de Projectminister - gelet op de Procedureregeling Grote Projecten - aan de Tweede Kamer kan rapporteren.
- 10.2. Binnen drie (3) maanden na de Aanvangsdatum zullen de Uitvoerende Partijen aan de hand van het in het vierde lid van dit artikel bedoelde model een beschrijving geven van de toestand van de Deelgebieden, zoals die bij aanvang van deze Overeenkomst is (de "Nulmeting").
- 10.3. De Uitvoerende Partijen stellen elk half jaar een Voortgangsrapportage op. Uiterlijk drie maanden na 1 januari leggen de Uitvoerende Partijen door tussenkomst van de Provincie een uitgebreide Voortgangsrapportage voor aan de Minister van LNV. Uiterlijk drie maanden na 1 juli leggen de Uitvoerende Partijen door tussenkomst van de Provincie een Voortgangsrapportage op hoofdlijnen voor aan de Minister van LNV. De Voortgangsrapportages strekken ertoe verantwoording af te leggen betreffende de kwantiteit en de kwaliteit van de Uitvoering van de Programmaonderdelen, de realisatie binnen 15 jaar, de rechtmatige besteding van middelen (inclusief het aantoonbaar maken van de kosten die zijn bedoeld in artikel 7 lid 4 van deze Overeenkomst), het interactief proces, eventuele politieke knelpunten, risico's en risicomangement, en bijsturing op voornoemde onderdelen. Jaarlijks leggen de Uitvoerende Partijen, door tussenkomst van de Provincie, een accountantsverklaring voor aan de Minister van LNV over het jaar voorafgaande aan het jaar waarin de accountantsverklaring wordt afgegeven. Deze accountantsverklaring vormt een bijlage bij de eerstvolgende Voortgangsrapportage na afgifte van de accountantsverklaring.
- 10.4. Partijen zullen vóór Aanvangsdatum in overleg een model voor de Voortgangsrapportage opstellen, dat in overeenstemming is met de Procedureregeling Grote Projecten.
- 10.5. De Staat kan de Provincie te allen tijde verzoeken om in aanvulling op de Voortgangsrapportage tussentijds informatie te verstrekken over de uitvoering van deze Overeenkomst. De Provincie zal die informatie verstrekken indien en voorzover dat redelijkerwijs mogelijk is. De additionele kosten voor deze aanvullende informatieverstrekking komen voor rekening van de Staat tenzij de gevraagde informatie niet buitenproportioneel is.
- 10.6. Rotterdam en de Stadsregio Rotterdam verstrekken de Provincie de informatie die deze nodig heeft om de in het vorige lid bedoelde informatie aan de Staat te verstrekken. De additionele kosten voor deze aanvullende informatieverstrekking komen voor rekening van de Staat tenzij de gevraagde informatie niet buitenproportioneel is.
- 10.7. De Uitvoerende Partijen zullen de Voortgangsrapportages in de Projectbeheersstructuur bespreken. Alle Uitvoerende Partijen worden daarbij in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over de voortgang kenbaar te maken.

- 10.8. Naar aanleiding van de halfjaarlijkse Voortgangsrapportages koppelt de Projectminister zijn bevindingen aan de Provincie terug. Deze terugkoppeling zal uiterlijk plaatsvinden vijftientwintig (25) werkdagen na ontvangst van de Voortgangsrapportages. Indien binnen vijftientwintig (25) werkdagen geen terugkoppeling heeft plaats gevonden, is de inhoud van de Voortgangsrapportages geaccepteerd door de Projectminister en de Minister van LNV. De Provincie zal de andere Uitvoerende Partijen op de hoogte stellen van de terugkoppeling.

11. Toetsing

- 11.1. De Minister van LNV toetst in principe elke vijf jaar aan de hand van de Voortgangsrapportages en de bevindingen van de Minister van LNV daaromtrent in hoeverre de Uitvoering van de Programmaonderdelen conform deze Overeenkomst (incl. Toetsingskader) geschiedt. De Voortgangsrapportages kunnen aanleiding geven om vaker dan elke vijf jaar te toetsen.
- 11.2. De Minister van LNV doet binnen vijftientwintig (25) werkdagen mededeling van de uitkomsten van de toetsing aan de Provincie. Indien niet binnen vijftientwintig (25) werkdagen mededeling is gedaan, zendt de Provincie aan de Minister van LNV tijdig een schriftelijke herinnering. De Minister van LNV is vervolgens in de gelegenheid om binnen een termijn van vijf (5) werkdagen na ontvangst van bedoelde herinnering alsnog te reageren. Als de Minister van LNV haar goedkeuring onthoudt, zullen Partijen gedurende een termijn van vijftientwintig (25) werkdagen na dagtekening van de brief waarin de Minister van LNV de Provincie heeft medegedeeld haar goedkeuring te onthouden, gezamenlijk bezien op welke wijze alsnog wel goedkeuring van door de Minister van LNV kan worden verleend aan de dan voorliggende documenten. Indien Partijen zulks in voorkomende situaties wenselijk achten zullen zij gezamenlijk besluiten van voornoemde termijn af te wijken. Hun gezamenlijk besluit zal schriftelijk worden vastgelegd.
- 11.3. Indien de Uitvoering van de Programmaonderdelen naar het oordeel van de Projectminister niet in overeenstemming is met deze Overeenkomst (incl. Toetsingskader) zullen Partijen met elkaar in overleg treden over de maatregelen die nodig zijn om alsnog aan de Overeenkomst te voldoen.
- 11.4. Indien een Uitvoerende Partij resp. de Staat bij herhaling nalatig is in de nakoming van deze Overeenkomst, kan de Staat resp. kunnen de Uitvoerende Partijen, na voorafgaand overleg overgaan tot gehele of gedeeltelijke opschorting van de betaling van de op grond van deze Overeenkomst te betalen bijdragen, tenzij de tekortkoming van dien aard is dat een opschorting niet is gerechtvaardigd. De mate waarin Partijen overgaan tot opschorting dient in verhouding te zijn met de ernst van de tekortkoming.
- 11.5. Wanneer uit een (uitgebreide) Voortgangsrapportage blijkt dat een Programmaonderdeel overeenkomstig het Toetsingskader is uitgevoerd en de Voortgangsrapportage is geaccepteerd, dan geldt dat het betreffende Programmaonderdeel in overeenstemming met deze Overeenkomst is uitgevoerd.
- 11.6. Een toetsprocedure is als bijlage 8 aan deze Overeenkomst gehecht.

12. Gewijzigde/onvoorziene omstandigheden en overleg

- 12.1. Wanneer op enig moment blijkt dat van een Uitvoerende Partij in redelijkheid niet kan worden verlangd dat deze de verplichtingen zoals bedoeld in deze Overeenkomst ongewijzigd uitvoert en/of wanneer sprake is van nieuwe of onvoorziene feiten of omstandigheden die een verandering van scope, planning, randvoorwaarden of dergelijke met zich meebrengen - zoals onder meer excessieve grondprijsstijgingen en ernstige bodemverontreiniging die niet in deze Overeenkomst is voorzien - , zodanig dat van een Uitvoerende Partij in redelijkheid niet kan worden verlangd dat deze de verplichtingen zoals bedoeld in deze Overeenkomst ongewijzigd uitvoert, dienen Partijen met elkaar in overleg te treden wanneer een Partij gezamenlijk overleg wenselijk acht. Dit overleg is erop gericht om onder de dan geldende omstandigheden een zodanig naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid passende oplossing te vinden die zoveel mogelijk aansluit bij de bedoeling van Partijen ten tijde van het aangaan van deze Overeenkomst.
- 12.2. Partijen dienen elkaar tijdig te informeren over feiten en omstandigheden, als bedoeld in het eerste lid van dit artikel.

13. Publiekrechtelijke medewerking

- 13.1. Partijen verbinden zich jegens elkaar om voor de uitvoering van deze Overeenkomst benodigde publiekrechtelijke besluiten zodanig vast te stellen resp. te nemen, dat de uitvoering van deze Overeenkomst publiekrechtelijk is toegestaan.
- 13.2. Partijen zullen daarbij zoveel mogelijk, doch met inachtneming van wettelijke procedures en te betrachten zorgvuldigheid jegens derden, bevorderen dat de procedures tot verlening van (bestemmings- en uitwerkings)plannen, (bouw)vergunningen, ontheffingen en vrijstellingen met voortvarendheid worden gevoerd.
- 13.3. De in het kader van deze Overeenkomst door Partijen te verlenen publiekrechtelijke medewerking laat de publiekrechtelijke positie en bevoegdheden en het besluitvormingskader van Partijen onverlet.
- 13.4. Partijen zullen in het kader van de benodigde publiekrechtelijke besluiten, zoals bedoeld in het eerste lid van dit artikel, met de gemeente Albrandswaard en de gemeente Berkel en Rodenrijs overleg voeren. In dit overleg zal met name de rol van deze gemeenten bij de Uitvoering van de respectievelijke Programmaonderdelen centraal staan.

14. Nadeelcompensatie en planschade

- 14.1. Nadeelcompensatie, schadevergoeding ex artikel 49 WRO en vergoeding van schade veroorzaakt door een besluit blijft voor rekening van het bestuursorgaan dat het schadeveroorzakende besluit heeft genomen.
- 14.2. Wanneer de uitvoering van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' een schrijnend geval veroorzaakt dat de Staat noopt tot aankoop van gronden die niet zijn gelegen in de Deelgebieden, zal de Staat deze gronden voor eigen rekening en risico kopen.
- 14.3. Partijen verbinden zich jegens elkaar om schadeveroorzakende besluiten zoveel mogelijk te beperken. Partijen voeren overleg over voorgenomen besluiten die mogelijk schade, als bedoeld in het eerste lid van dit artikel, kunnen veroorzaken, teneinde die schade zoveel mogelijk te beperken.

15. Procedures

- 15.1. Wanneer deze Overeenkomst vóór Aanvangsdatum eindigt dan blijven de kosten van Uitvoerende Partijen die zij ten aanzien van de Uitvoering van een Programmaonderdeel hebben gemaakt voor hun rekening.
- 15.2. De kosten die een Uitvoerende Partij na de Aanvangsdatum, maar vóór het onherroepelijk worden van de PKB maakt ten aanzien van de Uitvoering van een Programmaonderdeel, kan zij ten laste brengen van het Projectbudget voor het betreffende Programmaonderdeel mits:
- de kosten grondverwerving en/ of tijdelijk beheer en/of de kosten voor het maken van een architectonisch ontwerp voor het Programmaonderdeel Groene Verbinding betreffen;
 - de grondverwerving plaatsvindt op basis van minnelijke verwerving en zonder juridische dwang;
 - de kosten tot een kostenbesparing in de toekomst leiden, en;
 - over het maken van de kosten voorafgaand overeenstemming is bereikt tussen de Uitvoerende Partijen en de Staat.
- 15.3. Als het herstel van de planologische kernbeslissing "PKB-plus: Project Mainportontwikkeling Rotterdam Deel 4", anders dan Partijen thans aannemen, leidt tot wijziging van de PKB die van invloed is op het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied', zullen Partijen in overleg treden -zoals bedoeld in artikel 12 van deze Overeenkomst- over de consequenties daarvan voor deze Overeenkomst. Zolang Partijen geen overeenstemming hebben bereikt, is elk van hen bevoegd haar verplichtingen uit deze Overeenkomst op te schorten.
- 15.4. Als de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de Concrete beleidsbeslissingen vernietigt dan zullen Partijen met elkaar in overleg treden over de consequenties daarvan voor deze Overeenkomst. Zolang Partijen geen overeenstemming hebben bereikt, is elk van hen bevoegd haar verplichtingen uit deze Overeenkomst op te schorten.
- 15.5. Als de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de Concrete beleidsbeslissingen na Aanvangsdatum vernietigt dan komen de alsdan door de Uitvoerende Partijen voor de Voorbereiding en Uitvoering van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' gemaakte kosten voor rekening van alle Partijen naar rato van de in artikel 7 bedoelde bijdragen van Partijen. Een uitzondering geldt als de vernietiging het gevolg is van verwijtbaar handelen van een der Partijen.
- 15.6. Als de Staat vóór het onherroepelijk worden van de PKB besluit de PKB of enig deelproject niet uit te voeren dan eindigt deze Overeenkomst met onmiddellijke ingang. Als dat het geval is na Aanvangsdatum, dan komen de kosten die Uitvoerende Partijen na 1 september 2001 hebben gemaakt voor de Voorbereiding en Uitvoering voor rekening van de Staat.
- 15.7. Met uitzondering van hetgeen in het vorige lid is bepaald, zal de uitvoering van de deelprojecten Landaanwinning en Bestaand Rotterdams Gebied op geen enkele wijze van invloed zijn op de uitvoering van deze Overeenkomst resp. op de verplichtingen van Partijen.

- 15.8. Wanneer deze Overeenkomst vóór Aanvangsdatum eindigt dan komen uitsluitend de kosten van Uitvoerende Partijen die zij na 1 september 2001 hebben gemaakt voor de Voorbereiding voor rekening van de Partij die deze Overeenkomst beëindigt. De artikelen 7 lid 20 en 7 lid 21 zijn van overeenkomstige toepassing voor zover dat in overeenstemming is met dit lid.
- 15.9. Indien de Uitvoerende Partijen later dan 1 januari 2007, zijnde de datum waarvan Partijen op het moment van ondertekening van deze Overeenkomst verwachten dat deze de Aanvangsdatum zal zijn, met de Uitvoering van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' kunnen aanvangen, dan zullen Partijen in overleg treden over vergoeding van de schade die Uitvoerende Partijen lijden door de vertraging.

16. Duur van de overeenkomst

- 16.1. Partijen gaan deze Overeenkomst aan onder de volgende opschortende voorwaarden:
- a. Instemming met het Bestuursakkoord en deze Overeenkomst door de Tweede Kamer;
 - b. Instemming met het Bestuursakkoord en deze Overeenkomst door Provinciale Staten van de Provincie;
 - c. Instemming met het Bestuursakkoord en deze Overeenkomst door de raad van Rotterdam;
 - d. Instemming met het Bestuursakkoord en deze Overeenkomst door de regioraad van de Stadsregio Rotterdam.
- 16.2. Partijen dienen binnen zes (6) maanden na ondertekening van deze Overeenkomst aan de andere Partijen mee te delen of de in het vorige lid bedoelde instemmingen al dan niet zijn verkregen.
- 16.3. Als een Partij binnen de in het vorige lid bedoelde termijn mededeelt dat geen instemming is verkregen, dan treden Partijen in overleg met elkaar.
- 16.4. De Uitvoerende Partijen kunnen -wanneer vóór de Aanvangsdatum aan alle in het eerste lid van dit artikel bedoelde opschortende voorwaarden is voldaan- de uitvoering van deze Overeenkomst geheel of gedeeltelijk opschorten tot de Aanvangsdatum.
- 16.5. Deze Overeenkomst eindigt wanneer blijkt dat het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' overeenkomstig het Toetsingskader is gerealiseerd. Wanneer uit de in artikel 11 bedoelde toetsing blijkt dat een Programmaonderdeel nog niet overeenkomstig het Toetsingskader is gerealiseerd, zullen Partijen in overleg treden. Indien en zodra uit een in artikel 11 lid 5 bedoelde (uitgebreide) voortgangsrapportage blijkt dat een Programmaonderdeel overeenkomstig het Toetsingskader is gerealiseerd, is deze Overeenkomst ten aanzien van dat Programmaonderdeel uitgewerkt.

17. Beheer

- 17.1. De Provincie blijft na beëindiging van deze Overeenkomst verantwoordelijk voor het beheer van het Deelgebied Midden-IJsselmonde, tenzij deze het beheer aan een derde heeft overgedragen.

- 17.2. Rotterdam blijft na beëindiging van deze Overeenkomst verantwoordelijk voor het beheer van de Deelgebieden Schiebroekse en Zuidpolder en de Schiezone, tenzij deze het beheer aan een derde heeft overgedragen.
- 17.3. De Stadsregio Rotterdam blijft na beëindiging van deze Overeenkomst verantwoordelijk voor het beheer van de gerealiseerde Groene Verbinding, tenzij deze het beheer aan een derde heeft overgedragen.

18. Geschillenregeling

- 18.1. Op deze Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
- 18.2. Met "geschil" in deze Overeenkomst wordt bedoeld een geschil of onenigheid tussen Partijen (van welke aard dan ook) naar aanleiding van of voortvloeiende uit of verband houdende met deze Overeenkomst dan wel naar aanleiding van of voortvloeiende uit of verband houdende met overeenkomsten tussen Partijen die het gevolg zijn van of verband houden met deze Overeenkomst. Er is sprake van een geschil indien een Partij zulks schriftelijk mededeelt aan de andere partij.
- 18.3. In geval van een geschil zijn Partijen gehouden om tezamen te trachten dat geschil minnelijk op te lossen binnen een termijn van veertig (40) werkdagen -of zoveel langer of korter Partijen in voorkomende gevallen nader overeenkomen- nadat één van de Partijen aan de andere Partij schriftelijk te kennen heeft gegeven dat er wat die Partij betreft sprake is van een geschil.
- 18.4. Geschillen kunnen, indien en nadat is gebleken dat terzake geen minnelijke regeling binnen de in het derde lid van dit artikel genoemde termijn tot stand is gekomen, door de meest gereede Partij, bij uitsluiting van de gewone rechter, ter beslechting worden onderworpen aan arbitrage door het Nederlands Arbitrage Instituut, met dien verstande dat:
- (i) de geschillen zullen worden beslecht overeenkomstig het op 13 november 2001 in werking getreden Arbitrage Reglement van het Nederlands Arbitrage Instituut, onverlet het overigens in dit artikel bepaalde;
 - (ii) het scheidsgerecht zal bestaan uit drie arbiters. Indien het geschil betrekking heeft op een onderwerp waarbij uitsluitend twee Partijen zijn betrokken, dan wijzen beide Partijen ieder voor zich één arbiter aan. Beide Partijen wijzen gezamenlijk de derde arbiter aan. Indien het geschil betrekking heeft op een onderwerp waarbij meerdere Uitvoerende Partijen zijn betrokken, dan wijst de Provincie één arbiter aan, nadat zij daarover voorafgaand overleg heeft gevoerd met de betreffende Uitvoerende Partijen, en de Staat wijst één arbiter aan. De Staat en Provincie wijzen gezamenlijk de derde arbiter aan. De gezamenlijk aan te wijzen arbiter dient steeds jurist te zijn, met grote ervaring op het gebied van geschillen binnen joint ventures;
 - (iii) het scheidsgerecht zal beslissen naar de regelen van het recht;
 - (iv) de procedure zal worden gevoerd in de Nederlandse taal;
 - (v) de plaats van arbitrage Rotterdam zal zijn;
 - (vi) de uitspraak niet zal worden gepubliceerd;
 - (vii) samenvoeging van het arbitraal geding met een ander arbitraal geding zoals voorzien in artikel 1046 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is uitgesloten;
 - (viii) ieder van Partijen het recht heeft om van een in eerste aanleg gewezen scheidsgerechterlijk vonnis van het Nederlands Arbitrage Instituut in hoger beroep te komen.

- 18.5. Een lid van het scheidsgerecht dat aan de behandeling van het geschil in eerste aanleg heeft deelgenomen zal niet benoembaar zijn tot appèlscheidsman. De wederpartij van de appellant heeft het recht om zijnerzijds incidenteel appèl in te stellen, doch uiterlijk gelijktijdig met de door hem in te dienen memorie van antwoord in hoger beroep. De geïntimeerde in het incidenteel appèl zal in de gelegenheid worden gesteld om schriftelijk te reageren op de grieven in het incidenteel appèl.
- 18.6. Ongeacht het bepaalde in de leden 1 tot en met 5 van dit artikel is ieder van Partijen gerechtigd om in spoedeisende gevallen hun geschil te laten beslechten in kort geding voor de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Den Haag.

19. Voorgaande afspraken

- 19.1. Deze Overeenkomst bevat de gehele wilsovereenstemming tussen Partijen met betrekking tot de Uitvoering van het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied'. Eerdere mondelinge of schriftelijke overeenkomsten tussen Partijen worden geacht in deze Overeenkomst te zijn opgenomen en voor het overige te zijn beëindigd zulks met uitzondering van het 'Bestuursakkoord inzake uitvoering van het Project Mainportontwikkeling Rotterdam' van 25 juni 2004 dat van kracht blijft.
- 19.2. In geval van tegenstrijdigheden tussen de inhoud van de bepalingen van deze Overeenkomst en het 'Bestuursakkoord inzake uitvoering van het Project Mainportontwikkeling Rotterdam' van 25 juni 2004, prevaleren de bepalingen van de onderhavige overeenkomst.

20. Kosten

- 20.1. Voorzover Partijen niet uitdrukkelijk andersluidende bepalingen in deze Overeenkomst zijn overeengekomen, draagt ieder Partij zijn eigen kosten, die hij in het kader van de voorbereiding en uitvoering van deze Overeenkomst heeft gemaakt en zal maken.

21. Specifieke afspraken

Fietstunnel N 470

- 21.1. Uitvoerende partijen stellen de volgende financiering voor met betrekking tot de aanleg van een fietstunnel onder de N470, de Uitvoerende Partijen genoegzaam bekend:
- De Provincie betaalt € 1.000.000, waarvan € 500.000 in mindering wordt gebracht op de bijdrage van de Provincie aan het Projectbudget;
 - Rotterdam betaalt € 500.000;
 - De Stadsregio Rotterdam betaalt € 500.000 welk bedrag in mindering wordt gebracht op de bijdrage van de Stadsregio Rotterdam aan het Projectbudget.

De Uitvoerende Partijen zullen terzake een nadere overeenkomst sluiten waarin de overige rechten en verplichtingen ten aanzien van de Fietstunnel N 470 zullen worden uitgewerkt.

Bureau Beheer Landbouwgronden

- 21.2. De Provincie is voornemens - eventueel door tussenkomst van de in haar opdracht werkende uitvoeringsorganisatie voor het Programmaonderdeel Midden-IJsselmonde - voor de Uitvoering van het Programmaonderdeel Midden-IJsselmonde een overeenkomst met het Bureau Beheer Landbouwgronden te sluiten met betrekking tot verwerving, beheer en eventuele ruil of vervreemding van gronden, tenzij een dergelijke opdracht in strijd is met nationale of Europese regels, waaronder regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging en staatssteun. De uitgangspunten van deze met Bureau Beheer Landbouwgronden te sluiten overeenkomst is neergelegd in een brief d.d. 23 maart 2005 welke als bijlage 7 aan deze Overeenkomst is gehecht.
- 21.3. Bij de uitvoering van deze Overeenkomst nemen Partijen de regels op het gebied van staatssteun in acht.

22. Mede-ondertekening

- 22.1. De gemeente Albrandswaard en de gemeente Berkel en Rodenrijs ondertekenen deze Overeenkomst mede. Daarmee geven zij uiting aan hun steun voor de uitvoering van de PKB en in het bijzonder de uitvoering van deze Overeenkomst. Zij zullen de in artikel 13 van deze Overeenkomst bedoelde publiekrechtelijke medewerking verlenen. Verder zijn zij geen Partij bij deze Overeenkomst
- 22.2. Deze Overeenkomst houdt geen derdenbeding in.

23. Vertegenwoordigers

- 23.1. Partijen wijzen de volgende personen aan die ter zake van de uitvoering van deze Overeenkomst als aanspreekpunt fungeren:
- a. De Staat: Ir. A.S. van Hoorn, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Directie Regionale Zaken, vestiging West, Postbus 19143, 3501 DC Utrecht, tel: 070-8883223, fax: 070-8883250, a.s.van.hoorn@minInv.nl;
 - b. De Provincie: Mevr. mr. M. van den Barg-Hoekman, Programmamanager PMR/750ha, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag, tel: 070-4416822, bargh-h@pzh.nl;
 - c. Rotterdam: de Directeur van dS+V, Postbus 6699, 3002 AR Rotterdam, tel.: 010-4897444;
 - d. De Stadsregio Rotterdam: Mevr. A. Frank, Hoofd Sector Ontwikkeling, Postbus 1051, 3001 AB Rotterdam, tel. 010-4179365, fax 010-4047347, r.frank@sr.rotterdam.nl

24. Publicatie

- 24.1. De Minister van LNV draagt ervoor zorg dat de tekst van deze Overeenkomst zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee weken na ondertekening van deze Overeenkomst, in de Staatscourant wordt gepubliceerd.
- 24.2. De Minister van LNV beheert de tekst van deze Overeenkomst en draagt zorg voor het bijhouden van wijzigingen en het publiceren daarvan in de Staatscourant.

Aldus overeengekomen in zesvoud en ondertekend.

De Staat der Nederlanden
door: mw. drs. K.M.H. Peijs
functie: Minister van Verkeer en Waterstaat
Den Haag, 2 September 2005

De Staat der Nederlanden
door: mw. drs. S.M. Dekker
functie: Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke
Ordening en Milieubeheer
Den Haag, 2 september 2005

De Staat der Nederlanden
door: drs. G. Zalm
functie: Minister van Financiën
Den Haag, 2 september 2005

De Staat der Nederlanden
door: dr. C.P. Veerman
functie: Minister van Landbouw, Natuur en Voedsel-
kwaliteit
Den Haag, 2 september 2005

De Staat der Nederlanden
door: mw. ir. C.E.G. van Gennip MBA
functie: Staatssecretaris van Economische Zaken
Den Haag, 2 september 2005

Gemeente Rotterdam
door: M.W. van der Sluis RA
functie: wethouder voor Haven, Economie,
Werkgelegenheid en Milieu
Den Haag, 2 september 2005

Stadsregio Rotterdam Rotterdam
door: mr. I.W. Opstelten
functie: voorzitter
Rotterdam, 2 september 2005

Provincie Zuid-Holland
door: mr. F.D. van Heiningen
functie: gebiedsgedeputeerde voor het Rijnmondge-
bied
Rijswijk, 2 september 2005

Gemeente Berkel en Rodenrijs
door: mw. M.E.B. de Goeij-Smulders
functie: burgemeester
Berkel en Rodenrijs, 1 september 2005

Gemeente Albrandswaard
door: mw. A. Latenstein van Voorst - Wolderingh
functie: burgemeester
Albrandswaard, 1 september 2005